

☞ 30. MEKTUP ☞

۳۰- ﴿الْمَكْتُوبُ الثَّلَاثُونَ إِلَى الْخَوَاجَةِ مُحَمَّدٍ أَشْرَفَ وَالْحَاجِّ مُحَمَّدٍ الْفَرَكْتِيِّ فِي جَوَابِ سُؤَالَيْهِمَا أَحَدُهُمَا عَنْ دَوَامِ نِسْبَةِ الرَّابِطَةِ وَالْآخَرُ عَنِ الْفُتُورِ فِي الْمَشْغُولِيَّةِ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى وَصَلَتْ الصَّحِيفَةُ الَّتِي أَرْسَلَهَا الْأَخُ الْأَعَزُّ الْأَشْرَفُ وَاتَّضَحَتْ الْكَيْفِيَّاتُ الْمُنْدَرِجُ فِيهَا بَيَانُهَا كَتَبَ الْخَوَاجَةُ مُحَمَّدٌ أَشْرَفٌ عَنْ دَوَامِ نِسْبَةِ الرَّابِطَةِ بِأَنَّهَا قَدْ اسْتَوَلَتْ عَلَى حَدِّ آرَاهَا فِي الصَّلَاةِ مَسْجُودَةً لِي فَإِنْ نَفَيْتَهَا فَرَضًا لَا تَنْتَفِي أَصْلًا (أَيُّهَا) الْمُحِبُّ إِنَّ هَذِهِ الدَّوْلَةَ هِيَ مُتَمَنِّي الطُّلَابِ وَلَا يُعْطَاهَا إِلَّا وَاحِدٌ مِنَ الْوَفِّ وَصَاحِبُ هَذِهِ الْمُعَامَلَةِ مُسْتَعِدٌّ تَامُ الْمُنَاسَبَةِ يَحْتَمِلُ أَنْ يَجْدُبَ جَمِيعَ الْكَمَالَاتِ بِقَلِيلٍ مِنْ صُحْبَةِ الْمُفْتَدَى بِهِ وَكَيْفَ تُنْفَى الرَّابِطَةُ فَإِنَّهَا مَسْجُودٌ إِلَيْهَا لَا مَسْجُودَ لَهَا وَلَكِنْ لَا تُنْفَى الْمَحَارِبُ وَالْمَسَاجِدُ وَظُهُورُ مِثْلِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ إِنَّمَا يَتَيَسَّرُ لِلسَّعْدَاءِ حَتَّى يَعْلَمَ صَاحِبُ الرَّابِطَةِ وَاسِطَتُهُ فِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ وَلِيَكُونَ مُتَوَجِّهًا إِلَيْهِ فِي جَمِيعِ الْأَوْقَاتِ لَا لِجَمَاعَةٍ حَرَمُوا الدَّوْلَةَ وَزَعَمُوا أَنْفُسَهُمْ مُسْتَغْنِينَ وَيُحَرِّفُونَ قِبْلَةَ تَوَجُّهِهِمْ عَنْ شَيْخِهِمْ وَيُضِيعُونَ مُعَامَلَتَهُمْ وَكَتَبْتُ أَيْضًا خَبَرَ فَوْتِ وَالِدَةِ الْأَوْلَادِ فَقُلْنَا "أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ" وَقَرَأْنَا الْفَاتِحَةَ وَفَهُمَ اثْرُ الْإِجَابَةِ فِي آتَاءِ الْقِرَاءَةِ وَذَكَرَ مَوْلَانَا الْحَاجُّ مُحَمَّدٌ أَنَّهُ قَدْ طَرَأَ الْفُتُورُ فِي الْمَشْغُولِيَّةِ مِنْذُ شَهْرَيْنِ وَلَمْ يَبْقَ شَيْءٌ مِنَ الذُّوقِ وَالْحَلَاوَةِ لِلَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلُ (أَيُّهَا) الْمُحِبُّ لَا غَمَّ إِذَا لَمْ يَطْرَأَ الْفُتُورُ عَلَى شَيْئَيْنِ أَحَدُهُمَا مُتَابِعَةُ صَاحِبِ الشَّرِيعَةِ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ الثَّانِي الْإِخْلَاصُ وَالْمَحَبَّةُ لِشَيْخِهِ فَلَوْ طَرَأَ الْوَفُّ مِنَ الظُّلْمَةِ مَعَ وُجُودِ هَذَيْنِ الْأَمْرَيْنِ لَا يَضُرُّ وَلَا يُخَافُ عَلَيْهِ مِنَ الضِّيَاعِ وَلَوْ ظَهَرَ النُّقْصَانُ عِيَادًا بِاللَّهِ سُبْحَانَهُ فِي وَاحِدٍ مِنْ هَذَيْنِ الْأَمْرَيْنِ فَخُسْرَانٌ فِي خُسْرَانٍ وَإِنْ كَانَ فِي حُضُورٍ

وَجَمْعِيَّةً فَإِنَّهُ اسْتَدْرَاجٌ وَلَهُ سُوءُ الْعَاقِبَةِ يَنْبَغِي أَنْ يَطْلُبَ مِنَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ بِالتَّضَرُّعِ
وَالِابْتِهَالِ الثَّبَاتَ عَلَى هَذَيْنِ الْأَمْرَيْنِ وَأَنْ يَسْأَلَهُ سُبْحَانَهُ الْإِسْتِقَامَةَ عَلَيْهِمَا فَإِنَّهُمَا مَلَكَ
الْأَمْرِ وَمَذَارُ النَّجَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرِ الْإِخْوَانِ خُصُوصًا عَلَى الْمُحِبِّ
الْقَدِيمِ مَوْلَانَا عَبْدِ الْغُفُورِ السَّمْرِقَنْدِيِّ.

❧ TÜRKÇE ANLAMI ❧

Bu mektup Hâce Muhammed Eşref ve Hacı Muhammed el-Firketî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta, adı geçen iki şahsın; birinin rabîta nispetindeki sürekliliği, diğerinin meşgalelerinde bir aksamanın baş gösterdiği yönündeki arzu hallerine cevap vermektedir.

Bismillahirrahmanirrahim

Allah'a hamd, peygamberlerine selam olsun.

Değerli kardeşimin gönderdiği mektup elimize ulaştı. Ve içersinde anlatılan haller anlaşıldı. Hâce Muhammed Eşref rabîta nispetinin kendisini öylesine çok sardığını belirtmiş ve "Namazda dahi onu secde ettiğim yer olarak görüyor, sözgeli mi onu gözümünden silmeye kalksam asla gitmiyor." diye yazmış.

Ey yâren! Bu devlet sâliklerin arzusu olup ancak binde birine bahşedilir. Böyle bir muameleye sahip olan kişi kabiliyetli ve (şeyhiyle) münasebeti kusursuzdur. Ve muhtemelen, rehber edindiği şeyhin az bir sohbe-iyle bütün kemâlâtı kendine çeker. Nasıl olur da secde edilen değil sadece bir secde mahallî olan rabîta aradan çıkarılır da (diğer secde mahalleri olan) mescitler ve mihraplar aradan çıkarılmaz. Halbuki böyle bir devlet bahtiyar kişilere nasip olur. Böylece rabîta sahibi tüm durumlarda kendisine aracı olacak şeyi bilir ve her zaman ona yönelir. Bu nimetten mahrum olan, kendilerini ihtiyaçsız zanneden, yönlerini şeyhlerinden başka tarafa çeviren, böylece muamelelerini, seyr u sülûklerini ziyan eden bir cemaate böyle bir devlet nasip olmaz.

Çocukların annesinin vefat ettiğini de yazmışsın. Buna karşılık biz de "Allah'tan geldik ve yine ona döneceğiz." deyip fatiha okuduk. Okurken de duamıza icabet edildiğini hissettik.

Mevlana Hacı Muhammed de dersinde iki aydan beri bir gevşekliğin baş gösterdiğini, bundan önceki zevk ve hazzından geriye hiçbir şeyin kalmadığını ifade etmiş.

Ey yaren! İki şeyde gevşeklik olmadıkça mesele yoktur. Birisi; şeriat sahibi Peygamber Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) izinden git-

mek, diğeri ise; şeyhe karşı sevgi ve samimiyettir. Bu ikisi varken binlerce karanlık çökse, bunun korkulacak derecede bir zarar ve ziyarı yoktur. Fakat bu iki şeyden birinde herhangi bir eksiklik meydana gelse —ki bundan Allah Teâlâ'ya sığınırız— işte bu, kişi huzur ve cemiyet halinde olsa dahi, zarar üstüne zarardır. Zira bu bir istidraç ve sahibi için kötü bir akıbetir. Allah Teâlâ'ya, yalvarıp yakararak bu iki hususun devamını istemelidir. Çünkü bu ikisi, işin aslı ve kurtuluş sermayesidir.

Size, diğer ihvanımıza ve özellikle de eski yaren Mevlana Abdulgafur Semarkandî'ye selamlar...

KELİME ANLAMI

إِلَى الْخَوَاجَةِ مُحَمَّدٍ Otuzuncu mektup (Kime gönderilmiştir?)
Hâce Muhammed Eşref'e Ve Hacı Muhammed
Firketi'ye (Ne hakkında?) Sorularının hakkındadır
Sorulardan biri rabita nispetinin devamından
Sorulardan biri rabita nispetinin devamından
Diğeri ise gevşekliktendir (Nerededir?) Mesguliyetteki

Hamd Allah'a Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla
Selam da onun seçtiği kullara olsun
Ki, onu aziz kardeşim Eşref göndermiş
Orada beyanı
Hâce Muhammed Eşref yazmış (Neden?)
O ulaştı (Neye?)
Onu namazda görüyorum (Nasıl?)
Onu yok etmeye kalksam
Muhakkak bu devlet (Nedir?)
Ancak
Bu muamelenin sahibi (Nedir?)
Çekmesi
Bütün kemâlâtı (Ne ile?)
Rabita nasıl yok edilir

az bir sohbetiyle رَبَابَةُ تُنْفَى الرَّابِطَةُ Rabita nasıl yok edilir أَيَّهَا Zira o secde mahallidir لَا تُنْفَى الْمَحَارِبُ Kendisine secde edilen değildir لَا مَسْجُودَ لَهَا Kendisine secde edilen değildir وَظُهُورُ مِثْلِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ Niçin mescitler ve mihraplar yok edilmiyor Bu gibi bir devletin zuhuru (Nedir?) أَنَّمَا يَتَسَرُّ لِلسُّعْدَاءِ Ancak said kimselere nasip olur حَتَّى يَعْلَمَ Ta ki rabita sahibi vasıtasını bilsin (Ne zaman?) فِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ وَوَلِيكُونَ مُتَوَجِّهًا إِلَيْهِ Ve ona teveccüh etsin Tüm vakitlerde وَزَعَمُوا لَا لَجَمَاعَةٍ حَرَمُوا الدَّوْلَةَ Böyle bir devletten mahrum olan bir topluluğa Ve teveccüh وَيُحَرِّفُونَ قِبْلَةَ تَوَجُّهِهِمْ Nefislerini müstağni zannedenlere Ve وَيُضَيِّعُونَ مُعَامَلَتَهُمْ Şeyhlerinden عَنْ شَيْخِهِمْ (Neden?) muamelelerine zayi edenlere nasip olmaz وَكَتَبْتُ أَيْضًا Aynı şekilde yazmışsın (Neyi?) فَقُلْنَا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ Çocukların annesinin vefat haberini وَلِدَّةِ الْأَوْلَادِ Biz de dedik ki: 'Allah'tan geldik ve ona döneceğiz' Ve فَاتِيهَا الْفَاتِحَةُ Okuma esnasında وَذَكَرَ فِي أَثْنَاءِ الْقِرَاءَةِ (Ne zaman?) İcabet eseri anlaşıldı أَنَّهُ قَدْ طَرَأَ الْفُتُورُ Ve Mevlana Hacı Muhammed zikretmiş ki; مُنْذُ شَهْرَيْنِ (Ne zamandır?) مَشْغُولِيَّةٍ فِي الْمَشْغُولِيَّةِ (Ne hususunda?) Gevşeklik arız olmuş لِّلَّذِينَ وَلَمْ يَبْقَ شَيْءٌ مِنَ الذَّوْقِ وَالْحَلَاوَةِ Zevk ve tatlılıktan bir şey kalmamış Kİ, daha önce vardılar الْمَحَبُّ (أَيُّهَا) Ey yaren! ARIZ لا عَمَّ إِذَا لَمْ يَطْرَأْ Birincisi, أَحَدُهُمَا أَلْحَقَهُمَا عَلَى شَيْئَيْنِ (Ne?) İki şey üzerine gevşeklik olmazsa gam yoktur (Nedir?) عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Şeriatın sahibine ittibadır صَاحِبِ الشَّرِيعَةِ (Nedir?) Ona ve ehline salât, selam ve tahiyye olsun وَالْمَحَبَّةُ İkincisi, مَنْ قَلَوْ طَرَأَ الْوَفَّ شَيْخِهِ (Neden?) Şeyhine Binler arız olsa (Neden?) لَا يَضُرُّ وَلَا مَعَ وُجُودِ هَذَيْنِ الْأَمْرَيْنِ (Ne ile?) Zulmetten وَلَوْ ظَهَرَ النُّقْصَانُ زِيَادًا مِنَ الضَّيَاعِ (Neden?) Ziyandan Zarar vermez ve korkulmaz (Neden?) EĞER EKSİKLİK AÇIĞA ÇIKARSA عِيَادًا بِاللَّهِ سُبْحَانَهُ Kİ bundan Allah Sübhânehü'ye sığınırız فَخُسْرَانٍ فِي خُسْرَانٍ İki şeyden herhangi birinde (Neredir?) HÜSRAN İÇİNDE HÜSRANDIR وَجَمْعِيَّةٌ وَحُضُورٌ Huzur ve cem'iyyette olsa bile يَنْبَغِي أَنْ يَطْلُبَ Onun için kötü bir son vardır وَلَهُ سُوءُ الْعَاقِبَةِ Zira o istidraktır اسْتِدْرَاجٌ بِالْتَضَرُّعِ (Nasıl?) HAK SÜBHÂNEHÜ'DEN (Nasıl?) Talep etmek gerekir (Nasıl?)

حَقِّ سُبْحَانَهُ Hak Sübhânehü'den (Nasıl?) بِالْتَضَرُّعِ Yalvarıp yakararak (Neyi?) وَأَنْ يَسْأَلَهُ سُبْحَانَهُ الْإِسْتِقَامَةَ عَلَيْهِمَا عَلَى الثَّبَاتِ Bu iki şey üzerine sebat هَذَيْنِ الْأَمْرَيْنِ Ve Hak Sübhânehü'den bu iki şeye istikameti istemelidi النَّجَاةِ وَمَذَارُ الْأَمْرِ فَإِنَّهُمَا مَلَكَ الْأَمْرِ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرِ الْأَخْوَانِ Size ve diğer ihvana selam olsun عَلَى الْمُحِبِّ الْقَدِيمِ Özellikle eski sevenimiz مَوْلَانَا عَبْدِ مَوْلَانَا عَبْدُ الْغُفُورِ SEMERKANDİ'YE. Mevlana Abdülğafur Semerkandi'ye.

